

nání směřovalo, nýbrž též jednání samotné, než oné věci dosáhlo. Zákon předpokládá pouze, že pachatelovou činností, o níž jest uvažováti s hlediska §u 85 tr. zák. jakožto o zlomyslném poškození cizího majetku, může býti nebezpečí rázu tam naznačeného přivoděno, aniž však rozeznává, zda bezprostřední příčinou nebezpečí bylo jednání pachatelovo samo o sobě či poškozením přivoděný stav věci, již se jednání dotklo. Nezáleží tudíž na tom, zda pominulo nebezpečí, jež hrozilo osobám, v nálevně přítomným, z toho, že litaly nálevnou kameny, stěžovateli házené, jakmile kameny narazily na dveře nebo na zeď. Pro opačný názor stížnosti, že nebezpečí musí býti způsobeno změnami, na cizím majetku pachatelem zlomyslně způsobenými, neposkytuje zákon žádné opory. Důsledkem toho bylo zmateční stížnost obžalovaných jako neodůvodněnou zavrhnouti.

Čís. 1542.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Otázku, zda cena, pachatelem požadovaná, jest přiměřena či zřejmě přemrštěna, dlužno sice z p r a v i d l a řešiti s hlediska nabývacích nákladů, zvýšených po případě dopravními a režijními náklady a mírným ziskem řádného a oprávněného obchodu, nikoliv však i v případech, kdy náklady, za něž věc byla získána, nevyjadřují skutečnou její hodnotu.

Kupitel není účasten osobních výhod prodatele, koupivšího věc (v dražbě) pod (odhadní) cenou.

(Rozh. ze dne 13. března 1924, Kr I 788/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku lichevního soudu při krajském soudě v České Lípě ze dne 19. září 1923, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. zproštěn z obžaloby pro přečin podle §u 7 odstavec třetí zák. ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.

D ů v o d y:

Obžaloba viní obžalovaného z přečinu podle §u 7 odstavec třetí zákona o válečné lichvě proto, že požadoval dne 14. září 1922 od Anny Sch-ové 12.000 Kč a několik dní později 15.000 Kč za různé věci movité, které dne 14. září 1922 koupil ve vnučené dražbě za 8220 Kč. Nálezační soud, zjistiv, že obžalovaný požadoval za věci ty dne 14. září 1922 13.000 Kč a dne 12. listopadu 14.000 Kč a že soudní odhadní cena těchto věcí byla 14.670 Kč, neshledal v tomto ději skutkové podstaty onoho přečinu proto, že požadovaná cena prodejní nepřevyšuje ceny, soudním znalcem odhadnuté, že věci jak 14. září tak i 12. listopadu 1922 měly tuto cenu, takže nemůže prý býti řeči o zřejmé přemrštěnosti požadované ceny prodejní a také obžalovaný nebyl si vědom, že se dopouští trestného činu, požaduje 13.000 Kč (14.000 Kč) za ony předměty. Výrok ten napadá zmateční stížnost státního zastupitelství,

uplatňující zmatek podle §u 281 čís. 9 a) tr. ř. a odvolávajíc se na rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 10. října 1921, Kr I 742/20, sb. Vážný č. 564, jehož důvody v podstatě opakuje. Stížnosti nelze přisvědčiti. Otázku, zda je cena, pachatelem požadovaná, přiměřena či zřejmě přemrštěna, dlužno arci zpravidla řešiti s hlediska nabývacích nákladů, zvýšených po případě dopravními a režijními náklady a mírným ziskem řádného a oprávněného obchodu. Leč tato zásada není výlučně směrodatnou, neboť neplatí v případech, v nichž ten, od něhož pachatel zboží nabyt, z příčin osobních, pouze poměru mezi pachatelem a jeho dodatelem se dotýkajících, neuplatnil vůči pachateli pravé, výrobními a ostatními náklady odůvodněné ceny, na př. když mu věc daroval nebo když mu ji prodal ze zvláštní přízně pod pravou cenou, nebo pro naléhavou nutnost prodeje při nedostatku jiných koupěchtivých. Jde tu o případy, v nichž náklady, za něž věc byla získána, nevyjadřují skutečné hodnoty věci. Jsou to případy v poměru k ostatním případům, kde cena vytváří se působením hospodářských zákonů, obecně platných, celkem ojedinělé, jež tedy nemají vlivu na tvoření cen dotyčných předmětů potřeby. Kdyby pravidlo o posuzování zřejmě přemrštěnosti ceny podle nabývacích nákladů mělo platnost bezvýhradnou, všeobecnou, jak tomu chce zmateční stížnost, přenášely by se tím na spotřebitele osobní výhody kupitelovy, které platily jen pro něho a pro nikoho jiného, a na něž další nabyvatel nemá proto hospodářského nároku. To však nebylo účelem zákona o trestání válečné lichvy, jenž chrání spotřebitele jen před cenou zřejmě přemrštěnou, tedy hodnotou věci neodůvodněnou (viz rozhodnutí č. j. Kr II 177/21, sb. Vážný č. 537). Tak tomu jest i v tomto případě, kde obžalovaný nabyt v dražbě věci, jichž odhadní cena byla 14.670 Kč, za 8220 Kč, což pro něho znamenalo náhodnou osobní výhodu, takže není hospodářsky odůvodněno, bráti tuto výhodu za směrodatný podklad, za měřítko při posuzování oprávněnosti ceny, obžalovaným pak požadované, ježto výhoda ta byla mimo oprávněný zájem osoby, jež věci ty pak od obžalovaného nabyt za cenu nižší, než byla cena odhadní, tedy cenu zajisté přiměřenou a hospodářsky odůvodněnou. Posuzuje-li se věc s tohoto hlediska, nelze cenu, obžalovaným požadovanou, označiti za cenu zřejmě přemrštěnou po rozumu §u 7 zákona o trestání válečné lichvy.

Čís. 1543.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

V podloudné dopravě cizozemského tabáku do tuzemska jest spatřovati pletichy (§ 11 čís. 4 zákona), ježto se tím jednak zdrazí dovoz, jednak stát jest připraven o výtěžek z tabákového monopolu a ze cla.

Zásada ne bis in idem vylučuje dvojí stíhání úřady téhož oboru, nikoliv souběžné stíhání úřady různých odvětví státní správy.

(Rozh. ze dne 13. března 1924, Kr II 301/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatení stížnosti obžalovaných Julia B-a a Františka W-a do rozsudku